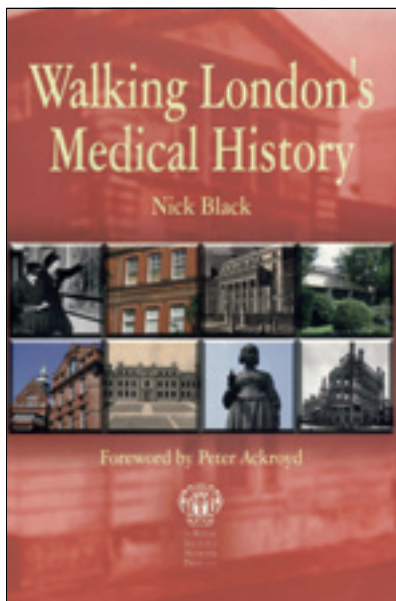

Nick Black:
Walking London's Medical History

«**C**ross Endell Street, turn right into Stukeley Street and continue along Short's Gardens.» Nei, dette er ikke tatt fra en turistbok. Det er i stedet hentet fra professor Nick Blacks guide i medisinsk historie. Black er professor ved London School of Hygiene & Tropical Medicine og har utgitt en rekke bøker og artikler. *Walking London's Medical History* ble utgitt i 2006 og er en kunnskapsrik og underholdende guide i medisinsk historie som henvender seg først og fremst til fagpersoner innen helse, men kan også godt leses av andre.

Hensikten med boken er tredelt. For det første ønsker Black å belyse hvordan kunnskap innen medisin og helse har utviklet seg fra middelalderen og fram til i dag. For det andre omtaler boken bygninger som tidligere huset helseinstitusjoner, og bidrar dermed til at deres historie ikke blir glemt. Og for det tredje har Black til hensikt å øke forståelsen for de medisinske utfordringene vi står overfor i dag med utgangspunkt i hva vi kan lære av fortiden.

Som han sier: «There are more lessons to be learnt from the past than has traditionally been accepted.»

Boken er bygd opp med sju kapitler som beskriver sju spaserturer i London. Hver tur er på tre til fire kilometer og bygd rundt et tema. Den første kalles *Church, Crown and City* og forteller om maktkampen mellom disse institusjonene om å kontrollere helsepolitikken. På vandringen får du blant annet se Kings's College, Royal College of Surgeons og to middelaldersykehus.

Turene er alle lagt opp etter samme lest. Først gir Black en beskrivelse av vandreruten som også er tegnet inn på et lettlest kart. Så følger en innledning om bydelens medisinske historie. Spesielle tema får en egen faktarute med bakgrunnsstoff. For eksempel ved St. Giles Hospital for Lepers kommer en faktarute om spedalskhet.

Black forteller med leksikalsk kunnskap, men krydrer også beretningene med pikanterier som denne anmelder har stor sans for. Blant annet at Walter Sickert fikk feilbehandling på St. Mark's Hospital og ble impotent. Det får enkelte til å hevde at han derfor ønsket å hevne seg på kvinner og ble til Jack the Ripper. Eller historien fra Great Queen Street School som var et auditorium for disseksjon på 1700-tallet. Der var mangelen på kadavre så stor at i 1784 opplevde anatomen John Seldon å få sin søsters legeme levert av gravrøvere!

Turen gjennom Soho gir deg den utrolige historien om Mary Seacole. Hun pleiet soldatene ved fronten under Krimkrigen, mens Florence Nightingale var trygt stasjonert på andre siden av Svartehavet. Florence fikk æren og berømmelsen, og Mary ble glemt.

Dentistry har fått en egen faktarute som beskriver utviklingen fra tanntrekere til etableringen av en egen profesjon. Tur nr. 3 tar leseren til Eastman

Dental Hospital som var den første av fem klinikker George Eastman etablerte i Europa for tannbehandling av fattige barn. Eastman hadde selv i unge år mistet tennene sine. Den rike eieren av Kodak var ungkar og barnløs og ønsket at «de fattige barna skulle kunne tygge maten like godt som de rike». For å dempe barnas tannlegeskrekk, var det plassert et stort fuglebur på venterommet. (Noe for Norsk forening for odontofobi?)

Tur nr. 6 går forbi den første tannlegeskolen fra 1839, London Institute for Diseases of the Teeth. I Wimpole Street har British Dental Association et odontologisk museum åpent for publikum. Lenger nede i gata finner du General Dental Council som styrer virksomheten til alt tannhelsepersonell i UK.

Walking London's Medical History er en delikat bok, oversiktlig, med skarpe fotografier og fin fargebruk. Dersom du er interessert i historie, og spesielt medisinsk historie, så kjøp den. Boken er i paperback, er skrevet på lettlest engelsk og tar liten plass i reiseveska di. Neste gang du er i London og ditt reisefølge vil ta deg med på shopping i Oxford Street, kan du foreslå en av Blacks spaserturer i stedet.

Torbjørn Guldseth

London: Royal Society of Medicine Press Ltd; 2006. ISBN 1-85315-619-1. 231 sider, 86 fotografier, 34 figurer.